

نقش فضاهای تجاری پیاده مدار در افزایش سطح سرمایه مکانی پایدار

حمیدرضا موسی پور^{۱*}، حمید گوهری^۲، مهسا خسروشاهی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه طراحی معماری- دانشگاه آزاد اسلامی- واحد علوم

تحقیقات خراسان رضوی، hamid.musapoor@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد طراحی شهری، gohari220@gmail.com

۳- کارشناسی معماری، mahsakhosroshahi@yahoo.com

:

چکیده

مراکز تجاری ساخته شده در نظام شهرسازی کشور را بر اساس الگوهای بومی و مدرن می توان شامل بازارهای سنتی و پاساژها دانست. وجود برخی ویژگی های فضایی و عملکردی در این فضاها منجر به افزایش میزان پیاده مداری و حرکت پیاده در آنها شده است که شکل گیری سرمایه را در انواع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... در آنها فراهم کرده است. پژوهش حاضر با رویکردی توصیفی و تحلیلی، به دنبال ارائه روابط میان فضاهای تجاری سنتی و مدرن، پیاده مداری و سرمایه مکانی می باشد. لذا این پژوهش به دنبال آنالیز و شناسایی ویژگی های فضایی و عملکردی مراکز تجاری با مباحث پیاده مداری و سرمایه مکانی بوده تا به تبیین روابط میان آنها بپردازد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که کیفیاتی نظیر میزان دسترسی به فضاها و الگوهای حرکتی می توانند تاثیر معناداری در روند افزایش سطح سرمایه مکانی در مراکز تجاری سنتی و مدرن داشته باشند و زمینه مناسبی را جهت افزایش سطح سرمایه در ساختار فضاهای عمومی شهر فراهم آورد.

واژه های کلیدی: بازار، مراکز تجاری مدرن، پیاده مداری، سرمایه مکانی، پایدار

۱- مقدمه

مراکز تجاری قلب شهرهای امروزی هستند. این مجموعه ها کاربری های بسیار متنوعی همچون تجاری، اداری، ورزشی، تفریحی و غیره را در بر می گیرند و هرروز پیچیده تر می شوند. در دنیای مصرفی امروز مرکز تجاری محلی برای پاسخگویی به نیاز های اساسی انسان نیست، بیشتر جایی است برای فرونشاندن عطش مصرف، حتی مصرف تصاویر پشت ویتترین، تصویر کالاهایی که لزوماً نمی خریم. مرکز تجاری نه فقط به نیاز بلکه به آرزوی انسان امروزی پاسخ می گوید. روزگاری شهرهای باستان با معابد رب النوع ها آراسته می شدند و امروز مراکز تجاری معبدی است که مردم آرزو های خود را از آن طلب می کنند. از نظر وسعت، نقش شهری و توجه به تجملات و زیبایی نیز، می توان مراکز تجاری را جایگزین معابد باستان در شهر امروزی دانست. جنبه مهم دیگر مراکز تجاری نقش آنها در زندگی اجتماعی شهر است. آلودگی هوا، شرایط نامناسب آب و هوایی، عدم امنیت روز افزون خیابان ها، دوری مسیر ها، نیاز به تمرکز برای کاهش هزینه ها، صرفه جویی در وقت و... مراکز تجاری را به فضاهای گذران اوقات فراغت و روابط اجتماعی نیز تبدیل کرده است. مراکز